

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Лешків Л.М.

магістрантка,

*ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»*

ВИКОРИСТАННЯ ІДЕЙ ОЛІМПІЗМУ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

В умовах сьогодення особлива увага звертається на розробку нових виховних технологій, які б забезпечували формування й розвиток у підростаючого покоління, насамперед, духовних якостей як домінуючих і вирішальних для розвитку цілісної системи людини. Реформи, що відбуваються в системі шкільної освіти України спрямовані на поступове інтегрування школи в європейський простір. Очевидно, що освітні цінності повинні бути співзвучними з європейським досвідом.

Дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених (Булатов М., Захаров М., Єгоров О., Єфімов О., Родниченко В., Столяров В.) показали, що ефективним засобом освіти та виховання учнів початкових класів є олімпійська освіта, а утвердження в навчально-виховному процесі педагогічних технологій олімпійської освіти забезпечить подальшу демократизацію, гуманізацію освіти та покращить якість фізкультурно-масової та спортивно-оздоровчої роботи з дітьми. Феномен олімпізму та його активна реалізація в олімпійській і спортивній культурі робить значний вплив на процес формування національної свідомості особистості молодших школярів.

Сьогодні Україна – один зі світових лідерів у впровадженні олімпійської освіти в навчально-виховний процес. Однак просвітницька діяльність, залучення педагогів і батьків до виховання молодших школярів на ідеалах олімпізму залишаються актуальними.

Основними завданнями педагогічної діяльності в рамках олімпійської освіти молодших школярів виступає формування і розвиток олімпійської культури особистості через:

- формування знань у галузі олімпізму, Олімпійських ігор;
- виховання в дусі олімпізму та принципів Фейр Плей;
- залучення дітей до активних занять спортом [4].

Зважаючи на те, що олімпійська освіта – перш за все педагогічний процес, вона виконує освітні (оволодіння історією та сьогоденням Олімпійських ігор, олімпійського руху, формування світогляду та громадянської життєвої позиції на основах гуманістичних ідеалів олімпізму, залучення до систематичної фізкультурно-спортивної діяльності), виховні (виховання зацікавленості до питань олімпійського руху; формування звичок здорового способу життя; оволодіння знаннями про різновиди спортивної діяльності, засоби та методи досягнення високих результатів, виховання стійкого інтересу до систематичних занять спортом; формування екологічної культури) та оздоровчі завдання (формування позитивної мотивації до зміцнення здоров'я, ведення здорового способу життя; набуття комплексу гуманістично орієнтованих знань, вмінь і навичок; формування знань, вмінь і навичок особистої та суспільної гігієни).

Олімпійська освіта може виконувати свої функції лише у відповідному виховуючому середовищі, яке повинно відповідати певним психолого-педагогічним вимогам:

- визначальними умовами формування цілісної особистості дитини повинні стати спілкування, виховання та розвиток;
- особистісний підхід повинен спрямовуватись на визнання кожної дитини вищою соціальною цінністю з урахуванням її здібностей;
- навчання і виховання повинні проводитись у відповідному середовищі, де створюється атмосфера емоційного піднесення, ідейної активності, естетичної досконалості та дотримання етичних норм;
- суб'єкт-суб'єктні відносини всіх учасників навчально-виховного процесу (вчителів, учнів і батьків) повинні мати гуманістичний характер для створення комфортного психолого-педагогічного клімату [3].

Інтеграція олімпійської освіти в навчально-виховний процес має важливе практичне значення. Адже вона здатна підвищити ефективність формування фізично, психічно, соціально і духовно здорової особистості. Сучасна концепція олімпізму вбирає поряд з іншими філософсько-педагогічну складову, суть якої полягає у тому, що,

спираючись на переваги спортивно-ігрового методу виховання, можна забезпечити всебічний розумовий, моральний і фізичний розвиток особистості, поєднати заняття фізичною культурою і спортом із діяльністю в інших сферах суспільного життя. Фізкультурно-спортивна діяльність, що здійснюється спираючись на ідеали і цінності олімпізму, – ефективний засіб розвитку системи ціннісних орієнтацій дитини, її моральності та реального способу життя. Вона дає змогу виховати дитину психічно, духовно і фізично здоровим патріотом, працездатним, толерантним, законослухняним, який у повсякденному житті дотримується правил чесної гри.

Засвоєння знань про олімпізм, олімпійський рух, олімпійські ігри формують у молодших школярів прагнення до гармонійного розвитку фізичних і духовних здібностей [1].

У практику роботи початкової школи олімпійську освіту можна впроваджувати, використовуючи як урочні, так і позаурочні форми роботи. Тільки поєднання навчання і виховання, набуття учнями певних знань та здатність використовувати ці знання у повсякденному житті можуть принести бажані результати.

Підходи до організації олімпійської освіти в загальноосвітніх школах наступні: міждисциплінарний та урок фізичної культури. Сутність першого полягає в тому, що різні сюжети олімпійських ігор, Олімпійського руху включені до змісту різних предметів шкільного курсу, а безпосередньо уроки фізичної культури повинні бути наповнені олімпійськими знаннями, готувати до участі та суддівства олімпійських змагань [3].

Форми і методи роботи, що використовуються на уроці, повинні відповідати віковим особливостям учнів, враховуючи специфіку класних колективів, потреби та інтереси дітей. Школярів варто залучати до активної участі, використовуючи їхні знання, природні здібності і таланти.

До участі в уроці бажано залучити учасників Олімпійських Ігор, відомих спортсменів, тренерів, випускників навчального закладу, що мають спортивні досягнення. У підготовці та проведенні олімпійського уроку має брати участь весь педагогічний колектив навчального закладу.

Так, на уроках іноземної мови можна вивчити найуживаніші вирази з інших мов, розповісти про уславленого атлета, столиці країн, де проходили Олімпійські ігри.

Вчителі історії та географії можуть допомогти молодшим школярам визначити географічне положення та ознайомитись із країнами, де проводились Олімпійські ігри, позначити на карті столиці цих країн.

Уроки трудового навчання можна використати для виготовлення паперових голубів, медалей, подарунків переможцям.

Уроки образотворчого мистецтва дають можливість підготувати плакати, розробити ескізи і виготовити емблеми, організувати виставку або конкурс малюнків на спортивну тематику.

Олімпійські уроки можна проводити як з учнями одного класу так і з учнями однієї паралелі класів. Форма проведення олімпійського уроку залежить від творчості вчителів. Вони можуть бути теоретичними, практичними або комплексними. Форми і методи роботи, що будуть використані на уроці, повинні відповідати віковим особливостям учнів, враховуючи специфіку класних колективів, потреби та інтереси учнів.

Отже, впровадження програм олімпійської освіти у процес фізичного виховання школярів має істотну практичну значущість. Використання теоретичних і практичних матеріалів дослідження олімпійської тематики значно розширить знання школярів про культурно-виховні можливості олімпізму, його гуманістичний потенціал.

Список використаних джерел:

1. Булатова М. система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження. IX Міжнар. наук. конгрес «Сучасний олімпійський спорт і спорт для всіх». Київ : Олімп. л-ра, 2005. С. 7.
2. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта в школі. Київ, 2009. 85 с.
3. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика : навч. посіб. Київ : НОКУ, 2011. 335 с.
4. Кульмаметьева Э.С. Игра как средство освоения олимпийских знаний. Т. 1. М.: РГУФК, 2003. 368 с.